

Univerzitet "Bijeljina" Bijeljina – Edukativni seminar i trening o upotrebi bespilotnih letelica u poljoprivredi

(WP5, WP7)

10.03.2021.

Zapisnik

Uvažavajući potrebu upoznavanja sa ciljevima projekta VIRAL, te širenja (diseminacije) njegovog značaja održan je seminar za poljoprivredne proizvođače i druge zainteresovane subjekte u poljoprivredi i agrobiznisu pod nazivom: "Izazovi poljoprivredne proizvodnje u 2021. godini" Seminar je organizovan 10.03.2021. godine na Poljoprivredno fakultetu Univerziteta "Bijeljina" sa početkom u 10:00h.

Skup je prevashodno bio namjenjen, poljoprivrednim proizvođačima, poslovnom sektoru u oblasti agrara, savetodavcima kao i drugim individualnim i privrednim subjektima u oblasti agrara. Organizator skupa je bio Univerzitet "Bijeljina". Učesnici su blagovremeno obavješteni o najznačajnijim detaljima skupa putem programa istog. Aktivnost se realizovala u okviru Erasmus+ VIRAL projekta, a u okviru radnog paketa pet, koji podrazumeva upoznavanje i edukaciju učesnika u oblasti agrara sa informaciono komunikacionim tehnologijama.

Na skupu je učestvovalo ukupno 48 učesnika. Učesnici su bili zaposleni sa Univerziteta "Bijeljina" predstavnici iz lokalnih agrarnih institucija koje saraduju sa Univerzitetom (odjeljenje za poljoprivredu Grada Bijeljina, Agrarni fond Grada Bijeljina), predstavnici Grada Bijeljine (gradonačelnik), predstavnici projekta „VIRAL“, predstavnici Uprave za zaštitu zdravlja bilja BiH, predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS, mnogobrojni individualni poljoprivredni proizvođači sa područja opštine Bijeljina, te njihovi predstavnici organizovani u strukovna udruženja. Uz saglasnost svih učesnika materijali sa sastanka se mogu koristiti za dalju distribuciju i popularizaciju ove tematike.

Predavači su bili profesori sa Univerziteta “Bijeljina”, Univerziteta u Beogradu, Univerziteta u Banja Luci, te predstavnici kompanije iz oblasti precizne poljoprivrede (bespilotne letjelice-dron) Na samom početku skupa predavače i učesnike je pozdravio direktor Univerziteta “Bijeljina” prof. dr Boro Krstić. U nastavku pozdravnu riječ su uputili gradonačelnik Bijeljine Ljubiša Petrović, zatim direktor Uprave BiH za zaštitu zdravlja bilja prof. dr Goran Perković, jedan od učesnika projekta „Viral“ prof. dr Aljo Mujčić sa Elktrotehničkog fakulteta u Tuzli, kao i predstavnik Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske dr Zoran Maletić.

Foto. 1-4. Pozdravne reči predstavnika resornih institucija, domaćina i gradonačelnika grada Bijeljina

Kroz sastanak su, prema dnevnom redu, prezentovane 4 teme u oblasti poljoprivredne edukacije:

Dr Grirorije Trifunović, prof. emeritus

Mogućnosti inteziviranja proizvodnje mlijeka u govedarstvu na području Semberije

Prof. dr Gorica Cvijanović

Značaj mikroorganizama u poljoprivrednoj proizvodnji

Prof. dr Željko Dolijanović

Posebni sistemi gajenja u cilju povećanja održivosti ratarske proizvodnje

**Momir Alvirović,
Milan Šipka, Đurađ Hajder**

Primjena bespilotnih letjelica u preciznoj poljoprivredi i redovnoj poljoprivrednoj proizvodnji

Predavači su svoja predavanja održali uz korišćenje prikladnih prezentacija. Predavači su se striktno držali predviđenog vremena za prezentovanje, što je bilo od posebnog značaja za samu dinamiku trajanja sastanka.

Profesor Grigorije Trifunović je istakao načine intenziviranja mliječnosti kod krava i izneo nekoliko svrsishodnih predloga kako ih ostvariti. Naročito je akcent stavljen na područje regije Semberije.

Profesor Gorica Cvijanović putem prezentacije je pokazala sav značaj mikroorganizama u poljoprivrednoj proizvodnji, njihovu ulogu i dejstvo.

Profesor Željko Dolijanović je pokazao kako pojedini alternativni sistemi gajenja mogu itekako uticati na održivost ratarske proizvodnje, te je iznio načine njihovog uvođenja u savremenu poljoprivrednu proizvodnju.

Momir Alvirović iz firme Agrodron je govorio o praktičnim aspektima primene dronova u poljoprivredi, sa posebnim akcentom na ratarsku proizvodnju koja je jedna od vodećih na području Semberije.

Foto. 5-8. Praktična demonstracija upotrebe dronova u zaštiti biljaka

U drugom djelu radnih aktivnosti učesnici su imali priliku da vide praktičnu demonstraciju primjene bespilotnih letjelica u daljinskoj detekciji i tretmanima zaštite od bolesti i štetočina, a koju su izveli predstavnici kompanije Agrodron Tima iz Beograda.

Svi predavači su iskazali interes za daljom saradnjom sa zainteresovanima, kroz dodatnu komunikaciju.

Kao najznačajniji rezultati održanog treninga može se navesti slijedeće:

- ↳ učesnicima je pružena prilika da se upoznaju sa novinama u primjeni informacione tehnologije i savremenih metoda u poljoprivredi današnjice;
- ↳ sastanak je omogućio upoznavanje značaja učestvovanja na projektima za dalji naučno-istraživački razvoj Univerziteta i ostalih članice projekta;
- ↳ prisutni su upoznati sa osnovnim ciljevima projekta VIRAL i očekivanim aktivnostim u narednom periodu;
- ↳ prisutni su imali prilike da prisustvuju praktičnoj primjeni savremenih metoda (bespilotnih letjelica) u poljoprivrednoj proizvodnji, odnosno detekciji i zaštiti usjeva;
- ↳ uspostavljen je kontakt za sve zainteresovane za dalju saradnju i razvoj novih ideja i zajedničkih aktivnosti.

O značaju sastanka govore i mnogobrojni medijski izveštaji, koje možete pronaći na sledećim linkovima.

<https://mondo.ba/Info/Drustvo/a1029911/Bespilotne-letjelice-u-poljoprivredi-Dronovi-sve-vide.html>

<https://www.youtube.com/watch?v=e6w1llwFCF0>

<https://ntvarena.com/predstavljena-inovacija-bespilotnih-letjelica-koje-bi-detektovale-probleme/>

<https://www.rtvbn.com/4002183/naucna-dostignuca-vazna-za-svakog-poljoprivrednika>

<https://www.youtube.com/watch?v=LGOimaWjgk>

Za sve zainteresovane, koji nisu bili u prilici da prisustvuju samom seminaru, odgovarajući materijal (snimak predavanja o bespilotnim letelicama) biće dostupan na sajtu projekta.

Bijeljina,
15.03.2021

Pripremili:

Miroslav Nedeljković, Univerzitet "Bijeljina"

Aleksandar Životić, Univerzitet "Bijeljina"

Boro Krstić, Univerzitet "Bijeljina"

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
UNIVERSITY OF BANJA LUKA

УНИВЕРЗИТЕТ „БИЈЕЛЈИНА“ БИЈЕЛЈИНА
BIJELENA UNIVERSITY